

(INFORMENERGO), Mező- és Erdőgazdasági NÁTMIR (AGROINFORM).

Az ismertetés az igénybevételi eljárási tennivalók (mit, honnan, hogyan?) bemutatását tartotta fő feladatának. Azt, hogy erre – éppen erre – volt szükség, mi sem bizonyítja jobban, mint a tény: valamennyi adatbázis primer dokumentumhoz, illetve azok másolataihoz juttató szolgáltatását Csehszlovákiában felettébb kevesen és kevészer vették eddig igénybe.

A referálóban óhatatlanul feltolakszik a kérdés: vajon mit mutathatnak az analóg magyarországi statisztikák?

/K problematice získávání primárních dokumentů prostřednictvím mezinárodních informačních systémů, 1–4. = Technická knihovna, 31. köt. 1. sz. 1987. p. 3–14., 2. sz. p. 40–48., 4. sz. p. 102–110., 5. sz. p. 134–140./

(Futala Tibor)

Országos koordinált katalogizálási program

A csökkenő anyagi források, valamint a gyűjtés és feldolgozás magas költségei miatt lehetetlenné vált, hogy bármely könyvtár is a teljességre törekedjék. Ezért a múlt évben a Kongresszusi Könyvtár (Library of Congress = LC), az OCLC tudományos könyvtári tanácsadó bizottsága és a Tudományos Könyvtárak Csoportja (Research Library Group = RLG) a koordinált katalogizálás országos programja tervét (National Coordinated Cataloging Program = NCCP) dolgozta ki. A program fő céljai: 1. a leírások naprakészségének növelése, 2. a feldolgozott dokumentumok körének bővítése, 3. a munkák megkettőzésének kiküszöbölése, 4. a katalogizálás országosan jó minőségének biztosítása.

Az NCCP keretében a kijelölt könyvtárak 1988-tól egységes szabályzat és gyakorlat alapján állítják elő országos szinten a bibliográfiai rekordokat, amelyeket ellátnak az LC tárgyszavaival és szakjelzeteivel is. A rekordok az LC adatbázisába kerülnek, ahonnan továbbítják őket az OCLC, az RLG, a Western Library Network (WLN) könyvtárainak szalagokon, s a Linked

Systems Project (Összekapcsolt Rendszerek Projektje = LSP) kommunikációs csatornáin révén.

Két éven keresztül fog folyni a kísérleti üzemelés; az LC-n kívül nyolc egyetemi könyvtár vesz benne részt. A résztvevők közötti munkamegosztást a nyelvek és szakterületek szerint alakítják ki, a katalogizáló személyzet felkészültségének megfelelően. Egyelőre csak a nyugat-európai nyelveken megjelenő, újonnan beszerzett kiadványokra terjed ki a kísérlet. A részt vevő könyvtárak online módon fogják az LC rendelkezésére bocsátani a rekordokat.

A Council on Library Resources (Könyvtári Források Tanácsa) anyagilag is támogatja a kísérletet, amely nagy lépést jelent a bibliográfiai tételek közös használata felé, s egyben további információkkal segíti az LSP teljes megvalósítását.

/National Coordinated Cataloging Program pilot project to begin in 1988. = Library of Congress Information Bulletin, 46. köt. 42. sz. 1987. p. 449–450./

(Papp István)

Az ERIC adatbázis kompaktlemezen (CD-ROM-on) – Esetttörténet

Az ERIC információrendszer, ill. adatbázis az USA Oktatási Minisztériumának Pedagógiai Kutatási és Fejlesztési Hivatala (OERI) tartja fenn. Az adatbázis 1966-ban létesült.

Az ERIC szervezetiileg decentralizált rendszer. A mindössze alig 10 főnyi központi szervezet arra hivatott, hogy irányítsa és finanszírozza az ERIC adatbázist előállító külső csoportok szervezetek munkáját. E körbe 16 információgyűjtő, -feldolgozó szervezet ("clearinghouse") tartozik, amelyek mind az oktatás egy-egy fő szektorának információért felelősek, valamint két vállalat, melyek üzleti alapon az adatbázis szerkesztési, kiadási és kezelési feladatait (köztük a mikroformátumok és egyéb dokumentumok postázását) látják el. Az egyes tematikai központok egyetemeken vagy egyéb szakmai egyesületek mellett működnek, melyeknek természetes érdekük saját szakterületük információinak kezelése. Valamennyi tematikai központ felelős a szakterületéhez tartozó dokumentumok, cikkek gyűjtéséért, katalogizálásáért, indexeléséért, referálásáért és e dokumentumok adatainak az ERIC adatbázisba való beépítéséért.

Az adatfeldolgozás és az információk hozzáférhetővé tétele a rendszer központi szerkesztői és adatbázis-kezelői feladatait ellátó szervezetében

történik. Az adatátvitel online üzemmódban zajlik, a dokumentumokat postán továbbítják. Az ERIC adatbázist az ORI nevű vállalat állítja elő szerződéses alapon. Az adatokat a különböző szabványoknak és irányelveknek megfelelően úgy dolgozzák fel, hogy azok különféle kiadványok elkészítésére, valamint géppel olvasható formában és online keresésre alkalmasak legyenek. Az ORI-nál mágnesszalagon állítják elő az ERIC két kurrens referáló kiadványának, a havonta megjelenő *Resources in Education* (RIE) és a *Current Index to Journals in Education* (CIJE) egyes referátumait. Ugyancsak a feldolgozó központ kezeli az ERIC tezauszust, a szerzők azonosító jegyzékét és az ERIC feldolgozó kézikönyvét, valamint ellátja az ERIC általános határidő-nyilvántartásának és a decentralizált műveletek koordinációjának feladatait is.

A feldolgozás eredményeként létrejött (havonta kb. 1000) rekordot, valamint a dokumentumokat megkapja az ERIC Dokumentummásoló Szolgálat, melyet a Computer Microfilm Corporation (CMC) üzemeltet. Itt készülnek a dokumentumokról a mikrofilmlapok, melyeket 750 előfizetőnek postáznak. Úgyszintén itt készítik el kérésre az egyedi mikrofilmlap- vagy papírmásolatokat.